

Прочети внимателно текста.

Хайдут Велко беше закрилник на селото. Той ходеше с дружината си по горите, вардеше жътварите по нивите, мливарите по водениците и закъснелите пътници. Народните душмани не смееха да замръкнат в нашето село.

Водачът на ордата повика кмета на селото и му заповяда: до сутринта хайдут Велко да се предаде. Ако няма да се предаде – ще запалят майка му жива да изгори. Хайдут Велко, щом научи грозната вест, разпусна малката си дружина и тръгна към поляната край село, където ношуваха душманите. Когато те го хванаха, не го погубиха, ами изкопаха една дълбока яма, изградиха му тъмница от каменни плочи. Спуснаха го вътре с вързани ръце и го затрупаха. Цяла могила дигнаха отгоре му. Водачът на ордата взе от огъня главня, забодде я на могилата и рече:

- Когато тази главня пусне зелен лист – тогава ще излезе хайдут Велко от тъмницата!

Затекоха дните и годините. Аз ходих в манастира «Света Троица» и там ме започи владиката Неофит. Върнах се и започнах да служа в черквата, където служеше моят дядо.

Девет години лежа хайдут Велко в тъмницата и никой не знаеше дали е жив. Девет години една бабичка с дълбоки като ями очи отиваше всяка вечер на страшния му гроб. Тя се навеждаше над главнята и почваше да нарежда: «Стани, Велко, стани, сине, да помогнеш на братята си!» И сълзите ѝ капеха, капеха. Те се стичаха по главнята надолу, сухата пръст ги поемаше.

И през лятото на 1876 стана голямо чудо: сухата главня, забодената над Велковата тъмница, пусна зелени клончета, напъпиха клончетата и се развиха зелени листа. Една вечер, когато отивах към село Кралево да кръщавам новороденото дете, аз видях с очите си, че Велковата могила е разкопана. Надникнах в тъмницата: вътре нямаше никой.

По едно време чухме, че Велко развял знамето на свободата и с една голяма дружина потеглил към Средногорието.

Горните редове написах върху последния бял лист на Евангелието аз, поп, отец Петко Стария, внук на героя.

(По Ангел Каралийчев)

Главня – къс запалено или недогоряло дърво

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	<p>Съгласен ли си със следните твърдения? Загради <u>Да</u> или <u>Не</u> срещу всяко от тях:</p> <p>А) Хайдут Велко стоеше в селото и го пазеше. Да/Не</p> <p>Б) Кметът предава хайдут Велко. Да/Не</p> <p>В) Велко закопаха в тъмница. Да/Не</p> <p>Г) Разказът се води от потомъка на хайдут Велко. Да/Не</p> <p>Д) Хайдут Велко е закопан в 1867 година. Да/Не</p>	L012345	L012345
2.	<p>Тълкувай с по 1 изречение смисъла на изреченията и изразите от текста:</p> <p>1) Народните душмани _____</p> <p>_____</p> <p>2) Душманите не смееха да замръкнат в нашето село.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>3) Тя се навеждаше над главнята и почваше да нарежда.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L0123 L0123 L0123	L0123 L0123 L0123
3.	<p>Коментирай с 1 - 2 изречения подчертаните изрази в следния фрагмент от текста.</p> <p>По едно време чухме, че Велко <u>развял знамето на свободата</u> и с една голяма дружина <u>потеглил към Средногорието</u>.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L01 L01 L01	L01 L01 L01

4.	<p>Към кой тип се отнася текстът? Подчертай верния отговор.</p> <p>А. Повествование</p> <p>Б. Описание</p> <p>В. Разсъждение</p> <p>Г. Описание и повествование</p>	L01	L01
5.	<p>Озаглави текста, като назовеш темата, и запиши заглавието.</p> <p>_____</p>	L012	L012
6.	<p>Кои от тропите са употребени в текста. Запиши по един пример в съответните редове.</p> <p>сравнение _____</p> <p>метафора _____</p> <p>олицетворение _____</p> <p>епитет _____</p>	L01234	L01234
7.	<p>Коментирай с 1-2 изречения смисъла на следния израз от текста:</p> <p>И през лятото на 1876 стана голямо чудо...</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L01 L01 L01	L01 L01 L01
8.	<p>Характеризирай хайдут Велко с 3-4 изречения, като назовеш и аргументираш 3 негови черти, проявени в текста.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L0234 L01 L01 L01	L0234 L01 L01 L01

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
9.	<p>А) Подбери и запиши към посочените думи по един антоним от текста:</p> <p>Изправям се- _____</p> <p>Събирам - _____</p> <p>Осъмвам - _____</p> <p>Вдигам - _____</p> <p>Връщам се _____</p> <p>Б) Подбери и запиши към всяка дума по един синоним от текста:</p> <p>Пазя - _____</p> <p>Могила - _____</p> <p>Страшна - _____</p> <p>Врагове - _____</p> <p>Уловя - _____</p>	L012345	L012345
		L012345	L012345
10.	<p>Състави и запиши 3 изречения, като употребиш думата «дълбок» в различни значения /можеш да промениш формата на думата – род и число/.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L0123 L0123 L01	L0123 L0123 L01

11.	<p>Препиши изречението, като поправиш грешките.</p> <p>Пламенни и искрени са разказите на потомъкът на хайдут Велко за личността му а също за подвизите с които защитниците са останали в паметта на народа.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L012345 67	L012345 67
12.	<p>Прочети изречението и запиши верните твърдения от дадените в скобите.</p> <p>Когато те го хванаха, не го погубиха, ами изкопаха една дълбока яма, изградиха му тъмница от каменни плочи.</p> <p><i>Това изречение е _____ (сложно съставно // сложно смесено // сложно съчинено) и се състои от _____ (две // три // четири) прости изречения.</i></p>	L012	L012
13.	<p>Определи кои от изредените долу времена се срещат в текста, като запишеш по един пример в съответните редове.</p> <p>Сегашно време _____</p> <p>Минало свършено време _____</p> <p>Минало несвършено време _____</p> <p>Бъдеще време _____</p> <p>Бъдеще в минало _____</p> <p>Минало предварително време _____</p>	L012345 6	L012345 6
14.	<p>Препиши изречението, като употребиш глаголите в сегашно време:</p> <p>Когато те го хванаха, не го погубиха, ами изкопаха една дълбока яма, изградиха му тъмница от каменни плочи.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L01234	L01234

15.	<p>Запиши следното изречение, като преобразуваш пряката реч в косвена:</p> <p>Юнакът каза на стареца: «Не съм дошъл при тебе да ям и да пия, а ида да ме научиш на ум!»</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L01234</p> <p>L012</p> <p>L01</p> <p>L01</p>	<p>L01234</p> <p>L012</p> <p>L01</p> <p>L01</p>										
16.	<p>Запиши до всеки цитат номера, който посочва автора му и произведението.</p> <p>Ив. Вазов «Майка ми» (1); Д. Чинтулов «Стара майка се прощава със сина си» (2); Хр. Ботев «На прощаване» (3).</p> <p>А) «Прощавай, синко, много здраве, едничка рожба на светът; така съдбата нам направи син с майка да се разделят».()</p> <p>Б) «Не плачи, майко, не тъжи, че станах ази хайдутин, хайдутин, майко, бунтовник, та тебе, клета, оставих за първо чедо да жалиш». ()</p> <p>В) «В рояка спомени свещени де моя дух сега се губи, се твойт образ възделени духът ми, майко, среща люби». ()</p>	<p>L0123</p>	<p>L0123</p>										
17.	<p>Съедини със стрелки названия на произведенията с имената на персонажите им.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">„По жицата“</td> <td style="width: 50%;">Боне Крайненеца</td> </tr> <tr> <td>„Андрешко“</td> <td>Станойчо</td> </tr> <tr> <td>„На браздата“</td> <td>Чичо Митуш</td> </tr> <tr> <td>„Косачи“</td> <td>Моканина</td> </tr> <tr> <td>„По-малката сестра“</td> <td>Благолаж</td> </tr> </table>	„По жицата“	Боне Крайненеца	„Андрешко“	Станойчо	„На браздата“	Чичо Митуш	„Косачи“	Моканина	„По-малката сестра“	Благолаж	<p>L012345</p>	<p>L012345</p>
„По жицата“	Боне Крайненеца												
„Андрешко“	Станойчо												
„На браздата“	Чичо Митуш												
„Косачи“	Моканина												
„По-малката сестра“	Благолаж												

18.	<p>Защо разказвачът от текста споменава лятото на 1876 година като дата, когато хайдут Велко развява знамето на свободата? Отговори с 1 изречение.</p> <hr/> <hr/> <hr/>	L01	L01
19.	<p>Запиши названия на три селища в Бесарабия (днес Молдова и Украйна), които са свързани с пребиваването в тях на поета-революционер Христо Ботев.</p> <hr/>	L0123	L0123
20.	<p>В кратък текст от 5-7 изречения изрази аргументирано мнението си по въпроса: «Какво чудо би накарало днес главня да се разлисти?» (3 аргумента).</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L012 L0123 L01 L01 L01 L01 L01	L012 L0123 L01 L01 L01 L01